

vedblivende kongelige Cneihandel, og at man ved en Præmie af 25 til 30 Rbd. pr. Commercetlast for hvert paa Verne til Fiskeri og Transport bygget Dæksfartøier skulde søge at ophjælpe Fiskerierne, samt at den årlige Tatter skulde lempes efter en Frihandels Natur. De Tab, som den sidstnævnte Bestemmelse påførte Statskassen, vare imidlertid saa betydelige, at man ved Rescript af 25de Juni 1823 atter opgav dette System og foreskrev, at den kongelige Monopolhandel skulde fortsættes paa saadan Maade, at derved sikredes en passende Fordeel (Koeskildes Stændertidende for 1844 S. 4054—55), hvilket nu søges opnaaet derved, at navnlig Byg i udsælges for Indkjøbspriis med Tillæg af Omkostninger, men andre Værer med en Avance af 20 eller 33 $\frac{1}{3}$ pCt., samt at Retourværerne betales med $\frac{3}{4}$ af forrige Aars Auctionspriis i Kjøbenhavn.

De fra Indbyggerne fremkomne Klager fremkaldte i 1835 Medsættelsen af en ny Commissions, og ved allerhøieste Resolution af 20de April 1836 bestemtes det, at der skulde oprettes tre nye Handels-etablissementer paa Verne og gives Udgang til rentefrie Laan til Bygning af Dæksfartøier. Ved Anlæg af disse Etablissementer udførtes saaledes den Forberedelse, som man i 1816 havde fordret for Handels Frigivelse, og uagtet Etablissementernes Indretning endnu ikke var fuldenbt i 1846 (see Regnskabs-oversigt for 1846 S. 92), udtalte dog allerede en ny i 1840 medsat Commissions Fleertal sig for Handels Frigivelse ei blot for Danske, men ogsaa for alle fremmede Nationer (Koesk. St. T. f. 1844. S. 4063), medens dog tvende af Commissionsens Medlemmer af Handelsstanden formeente, at de danske Handlende burde tilstaaes udelukkende Udgang til Handelen i de første Aar og senere sikres en begunstiget Stilling (Koesk. St. T. f. 1846 S. 839). Dette sidste Resultat blev ligeledes i det Væsentligste, eller med Hensyn til at Handelen foreløbigt, og med Undtagelse af Handel med Trælaff, alene burde frigives for danske Undersaatter, tiltraadt af det Udvalg, som i 1844 afgav Betænkning over et i de Koeskildes Stænder fremkommet pri-

vat Forslag om Handels Frigivelse, over hvilket dog selve Forsamlingen, af Mangel paa Tid, ikke kom til at yttre sig forinden i 1846, da den eenstemmigt androg paa Forelæggelsen af et Lovudkast om Handels Frigivelse og derved med 39 Stemmer mod 21 erklærede sig for en Overgangsperiode af nogle Aar, i hvilke Handelen alene skulde staae aaben for danske Undersaatter, navnlig for at ikke engelske Handlende strax skulde sætte sig i Besiddelse af alle Handels-etablissementerne.

Ligesom imidlertid allerede den kongelige Commissarius ved de Koeskildes Stænder i 1846 havde udtalt sig imod en saadan begrænset Frigivelse af Handelen, saaledes erklærede senere baade Handelsdirectionen, og Rentekammeret sig meget stærkt herimod (Folkethingstidende for 2den Session 1850 Sp. 6895), og Spørgsmaalet forblev saaledes dog under fortsat Begunstigelse af privat Handel og Fiskeri paa Verne ved Stiden af den kongelige Handel (Sammesteds Sp. 6892—94) fremdeles henstaaende, indtil Folkethinget den 17de Marts 1851 eenstemmigt udtalte den Anskuelse, at Handelen burde frigives, og de fornødne Forberedelser træffes til, at den kongelige Handels Eneret senest ved Udgangen af Finantsaaret 1852—53 kunde blive ophævet.

Efterat det heryed foranledigede Lovudkast har været forelagt Lagthinget, har dette paa det Indstændigste andraget paa, at Handels Frigivelse ikke maa bygges paa de i Udcastet indeholdte Hovedgrundsaetninger, men paa ikke lidet friere Ansuelser, der ogsaa for en stor Deel ere tagne til Følge i det af den medunder tegnede Folkethingssmand for Færøerne nu indbragte Lovforslag.

Da Forslagsstilleren imidlertid dog havde sluttet sig noget nærmere til det Lagthinget forelagte Udcast, end Udvalget kan ansee for hensigtsmæssigt, indstiller dette til Thingets Vedtagelse den nedenansførte Affattelse af Lovforslaget, ved hvilken man deels har givet Slip paa Alt, hvad der kunde være til nogen som helst Hindrer for Handels Udvikling, og deels har overladt Ordningen af flere Forhold til Kongen efter indhentet Betænkning fra Lagthinget.

Hvad saaledes navnlig angaaer den paa